

NEKOLIKO NAŠAŠĆA NOVACA NA SKUPU U HRVATSKOJ I SLAVONIJI.¹

XXVIII. Našašće bronsanih i bakrenih rimske novaca drugoga stoljeća u bari Osatini između Koritne i Širokogopolja.

Kada se je g. 1907. regulirala bara Osatina između Koritne i Širokogopolja u kotaru Đakovačkom, naiđoše radnici u samom koritu bare na veći broj bronsanih i bakrenih novaca, koji su tamo u rimsko doba sakriveni bili. Novci su ležali direktno u zemlji i nije se navodno našlo traga nikakvoj posudi, u kojoj bi pohranjeni bili. Poradi žute boje kovine brzo su se razgrabili, jer se je mislilo, da je to zlatan novac. Dva komada došla su preko g. R. Ž. Franjetića, kotarskoga inžinira u Đakovu, u narodni muzej a poslije je ovdje predao i g. Ante Bubas, nadlivačar u Koprivnici, koji je one regulatorne poslove u đakovačkoj okolini nadzirao, još 32 komada toga novca, što ga je od radnika kupio bio. Koliko je komada od prilike u tom nahodaju bilo, nije se dalo ustanoviti.

Novci iz bare Osatine, kako ih je muzej dobio, žalivože nemaju nikakve vrijednosti, jer su upoprijeko svi tako loše sačuvani, da se jedva kod manjega dijela može sigurno ustanoviti, od kojega su vladara. Pobliže se je moglo opredijeliti samo pet komada. Bit će, da je tomu mnogo krivo vlažno tlo, u kojem su novci ležali, ali se čini, da se je s njima i neracionalno postupalo, kada se kušalo, da ih se očisti. Najstariji novci, koji su se dali opredijeliti jesu od cara Trajana, ali je vjerojatno, da med neopredijeljenima imade koji i od flavijskih careva. Najmladi opredijeljeni novac jedan je dupondius Antonina Pija, kovan g. 160 posl. Kr. Novci su valjda skoro negdje iza te godine u bari sakriveni bili.

Ono, što je od toga nahodaja u narodni muzej došlo, dalo bi se ovako razvrstati.

1. *Traianus* (98—117). Sesterc sa SPQR OB CIV SER u hrastovu vijencu (Coh. II^a 56, 362).

2. — — Neopredijeljiv sesterc.

3.—6. *Hadrianus* (117—138). Četiri neopredijeljiva sesterca.

7. — — Dupondius sa PIETAS AUGVSTI (Coh. II^a 192, 1044).

8. — — Neopredijeljiv dupondius.

9. *Sabin a*, supruga Hadrijanova (+ 136). Sesterc sa CONCORDIA AVG (Coh. II^a 247, 6).

10. *Antoninus Pius* (138—161). Sesterc sa napisom SC i napadajućom Palladom (Coh. II^a 343, 745).

11.—14. — — Četiri neopredijeljiva sesterca.

15. — — Dupondius sa PIETATI AVG COS IIII (Coh. II^a 331, 625).

16. *Faustina maior*, supruga Antonina Pija (+ 141). Neopredijeljiv sesterc.

17.—34. Deset sesterca i osam dupondija ili asa, kod kojih se ne može ni to ustanoviti, od kojega su vladara.

¹ Prijašnji članci štampani su u sveskama I, II, IV—VI, VIII i IX. ovoga časopisa.

XXIX. Našašće sitnih srebrnih novaca prve polovine XVI. vijeka u sjevernim krajevima Hrvatske.

G. Mirko Breyer, knjižar u Zagrebu predao mi je prije par godina na proučenje manju skupinu sitnih srebrnih novaca, od kojih se dođuše nije više sjećao, u kojem su se mjestu našli, ali je ipak toliko znao, da sigurno potječu negdje iz sjevernih krajeva Hrvatske, dakle valjda iz bjelovarsko-križevačke ili varaždinske županije. Ta skupina prikazuje sitni novac, što je negdje pred sredinu XVI. stoljeća u tom kraju Hrvatske u prometu bio. U glavnom su to bili kremnički denari, kojih ima od Matije Korvina (1458—1490) . . . 40 kom., Vladislava II. (1490—1516) . . . 31 kom. i Ljudevita II. (1516—1526) . . . 8 kom.

Uz nje su kolali još i novci salcburških nadbiskupa (15 kom. i to jedva dvojka od Leonharda Keutschacha [1495—1519] i četrnaest od Mateja Langa Wellenburškoga [1519—1540]), pasovskih biskupa (jedan pfenig bez godine od Wigileja Fröschela [1510—1519] i jedna dvojka

od g. 1529. od Ernesta Bavarskoga [1517—1540]) i kralja Ferdinanda I. (1521—1564) iz kovnica u Gracu (3 pfeniga od g. 1532, 1535 i 1537) i Celovcu (6 pfeniga od g. 1529—1542). Od starijih novaca održali su se u prometu još i jedan tirolino Leonharda Goričkoga (1454—1497, † 1500) i jedna tirolska krajcarca Maksimilijana I. (1496—1519).

Najmladji komadi toga nahodaja jesu kruški pfenigi od g. 1540. i 1542. i jedna salcburška dvojka od g. 1540., po kojima se od prilike može zaključivati o tome, kada su ovi novci zakopani bili. Svakako je nahodaj, kako je meni predležao, nepotpun. Ugarski naime novci, kojih ima skoro triputa koliko onih drugih, prestaju već s godinom 1526., a tomu može biti jedino to razlogom, što je netko povadio i separirao sve ugarske denare Ferdinanda I. i Ivana Zapolje (ako je potonjih ovdje u opće i bilo) prije nego što ih je g. Breyer dobio.

XXX. Našašće srebrnih novaca XVI. i XVII. vijeka u Srdincu (kotar Koprivnica).

Sadeć lozu u svom vinogradu u »Srdinačkom briježu«, iskopao je 6. travnja 1908. Đuro Grubačević, seljak iz Srdinca (kbr. 24) općine Novigrad-Podravski zemljani lončić, u kojem je bio 451 komad staroga srebrnoga novca, i to 4 veća, 39 grošića i 408 komada sitnijega novca. Kr. kotarska oblast u Koprivnici obavijestila je o tom nahodaju preko kr. zemaljske vlade muzejsko ravnateljstvo poslav podjedno 29 komada toga novca na uvid, a ovo je te novce kotarskoj oblasti povratilo, pošto vlasnik s ponuđenom otkupninom nije zadovoljan bio.

Na uvid poslani novci bili su ovi:

1. Španija. Filip III. (1598—1621). Obrezan piaster od 8 reala iz neopredjeljive godine.
1 kom.

2. Mleci. Marcantonio Memmo (1612—1615). Soldo bez godine; probušen.
1 kom.

3. — Giovanni I. Corner (1615—1629). Mezzo scudo della croce od kovničara F·M (Ferigo Molin 1624—1625). Napisi: sprijeda IOAN·CORNEL·DVX·VEN; a ostrag ♦SANTVS·MARCVS·VENE· i * 70 *
1 kom.

4. — — — — Quarto scudo della croce od kovničara I·A·M (Zan Alvise Minoto 1626—

1627). Napisi: sprijeda IOAN·CORNEL·DVX·VEN, a ostrag ♦SANCTVS·MARCVS·VEN. i * 35 *
1 kom.

5. Tirolska. Sigismund (1439—1496). Etschkreuzer bez godine.
1 kom.

6. Tirolska. Nadvojvoda Leopold, sin Karla Štajerskoga (1623—1632). Talir od g. 1632.
1 kom.

7. Ugarska. Ferdinand I. (1526—1564). Kremnički denar od g. 1535.
1 kom.

8. Kremnički denar od g. 1545.
1 kom.

9. — — — g. 1547.
1 kom.

10. — — — g. 1549.
1 kom.

11. — — — g. 1553.
1 kom.

12. — — — g. 1556.
1 kom.

13. Maksimilian II. (1564—1576). Kremnički denar od g. 1572.
1 kom.

14. — — — Kremnički denar od g. 1577.
1 kom.

15. Rudolf II. (1576—1608). Kremnički denar od g. 1581.
1 kom.

16. — — — Kremnički denar od g. 1582.
1 kom.

17. — — — Kremnički denar od g. 1600.
1 kom.

18. Matija II. (1608—1619)	Kremnički denar od g. 1609.	1 kom.	22.—23. Svidnica u Slezkoj. Ljudevit II. (1516—1526). Polugroši od g. 1525 i 1526. 2 kom.
19. — — —	Kremnički denar od g. 1612.	1 kom.	24.—25. Poljsks. Kazimir (1444—1492). Polugroševi (Kwartnici) bez godine. 2 kom.
20. — — —	Kremnički denar od g. 1613.	1 kom.	26.—28. — Ivan Albert (1492—1501). Polugroševi bez godine 3 kom.
21. Ferdinand II. (1619—1637).	Kremnički denar od g. 1627.	1 kom.	29. Aleksander (1501—1506). Polugroš bez godine. 1 kom.

XXXI. Našašće srebrnih novaca XVI. i XVII. vijeka u Kukujevcima (kotar Šid).

U zimi 1907/8. rigolovao je Marko Vuković, seljak iz Kukujevaca svoj vinograd, koji leži u rudini Dolnjoj Dubravi. Tom prilikom iskopao je manju hrpu od 45 komada srebrnih novaca, koji su se nalazili — bez lonca — u čistoj zemlji. Poslao ih je preko muzejskoga povjerenika Ise Velikanovića u Mitrovici narodnomu muzeju, koji ih je od Marka Vukovića kupio.

Od tih kukujevačkih novaca iz XVI. vijeka samo su dva trojaka poljskih kraljeva Stjepana Bathoriјa i Sigismunda III. Najmlađi su komadi po jedna kremnička četvrtforinta od godina 1680. i 1681. i jedan dubrovački grošić od g. 1680. Za drugi je jedan grošić dubrovački vjerojatno, da je kovan g. 1682. Novci su prema tome zakopani valjda onda, kada je Srijemom prolazila turska vojska, koja je g. 1683. pod velikim vezirom Kara Mustafom išla na Beč. Vlasnik novaca nije više dospio, da ih opet iskopa, jer je možda tom prilikom zaglavio.

Mala kukujevačka skupina sastavljena je od veoma raznoličnih vrsti novaca, koje su na početku zadnje četvrtine XVII. vijeka u Srijemu — dakle u području turskom — u prometu bile. Turskih novaca tu nema. Od većih novaca prevlađuju četvrtforinte cara Leopolda I. (13 kom.) i po istom sustavu kovane od drugih knezova (3 kom. — Olomuc i Slezka) Zabasala je ovamo i jedna brabantska četvrtškuda Filipa IV. i bremenski komad od 12 grota. Francuski novac zastupan je sa 8 komada dvanaestina talira Ljudevita XIV. a poljski sa 2 trojaka. Najsitniji novac zastupa 17 dubrovačkih grošića, koji dokazuju, kako je republika sv. Vlaha u XVII. vijeku imala trgovinskih sveza čak i sa Srijemom.

Kukujevački nahodaj sastojao se je od sljedećih novaca:

Francuska. Ljudevit XIV (1643—1715). Dvanaestine talira s ovjenčanim poprsjem i

okrunjenim grbom iz kovnica A (Paris) od g. 1662 (2 kom., od kojih je jedan probušen), D (Lyon) od g. 1660, I (Limoges) od g. 1660, R (Saint André les Avignon) od g. 1661 i & (Aix) od g. 1653 i 1660 (2 kom.) 8 kom.

Austrija Donja. Leopold I. (1658—1705). Petnaestica iz kovnice u Beču od g. 1676 sa kovničkim biljegom & (kovničar Franjo Faber von Rosenstock (1666—1679). 1 kom.

Olomuc. Nadbiskup Karlo grof Liechtenstein (1664—1695) Petnaestica od g. 1675. iz kovnice u Kromje ižu. 1 kom.

Slezka. Leopold I. (1658—1705). Petnaestica od g. 1664 iz kovnice u Vratislavu s kovničkim biljegom SHS (Salamon Hammer-schmied). 1 kom.

Ugarska. Leopold I. (1658—1705). Petnaestice iz kovnica u Kološvaru od g. 1675 (2 kom.) i Kremnicu od g. 1676 (3 kom.), 1677 (2 kom.), 1679, 1680, te 3 komada, na kojima se godina ne raspoznaće (jedan možda iz g. 1682). 11 kom. (od kojih 9 probušenih).

Bremen, grad u Njemačkoj. XII grota od g. 1654. 1 kom.

Legnice i Brieg u Sleskoj. Gjuro u Briegu (1639—1664). Petnaestica od g. 1664 1 kom. — — — — Christian u Volavi (1639—1672). Petnaestica od g. 1664. 1 kom.

Brabant u Nizozemskoj. Filip IV., španjolski kralj (1621—1665). 1/4 škude križare iz kovnice u Bruselju (kovnički biljeg: glava) od g. 1632. 1 kom.

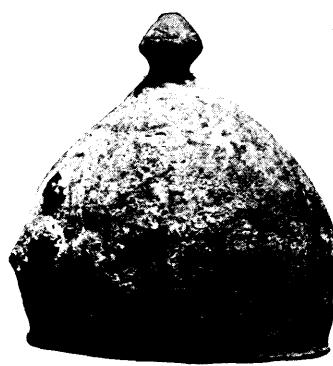
Poljska. Sjepan Bathori (1575—1586). Trojak krunski od g. 1582. 1 kom. (probušen).

— Sigismund III. (1587—1632). Trojak za grad Rigu od g. 1589. 1 kom. (probušen).

**XXXII. Našašće zlatnih novaca XVII. i XVIII. stoljeća u Starom Slankamenu
(kotar Stara Pazova).**

Dne 7. ožujka 1906. iskopavao je Pero Radosavljević, naučnik brijačkoga majstora Pere Jovanovića u Starom Slankamenu, pred kućom svoga gospodara (kbr. 7) kamenje. Na obronku, štono se spušta od pločnika prema cesti naide on tom prilikom 12 m daleko od tarabe pod jednim povećim kamenom na nekakovu malu škrabici od bakrena lima (sl. 22.), u kojoj je bilo 94 komada raznoga zlatnoga novca. Novac je uzeo Radosavljevićev majstor, koji je s njime otisao u Novi Slankamen, da se navodno u apoteki o njegovoj vrijednosti prepupita. Kako je međutim sretni nalaznik Pero, koji se je bojao, da će ostati kratkih rukava, o svome nahodaju još isti dan obavijestio i u neposrednoj blizini ležeću oružničku postaju staroslankamačku, to je zapovjednik iste, stražmeštar Ivan Milković odmah potražio Jovanovića, od njega preuzeo sav nadeni novac i o samoj činjenici hvale vrijednom savjesnošću u izvršivanju svoje dužnosti odmah obavijestio kr. kotarsku oblast u Staroj Pazovi. Stvar je dalje tekla svojim redom

kroz razne inštancije, pa su konačno novci dostavljeni ravnateljstvu arheološkoga odjela narodnoga muzeja u Zagrebu na proučenje. Obaviv taj posao, muzejsko je ravnateljstvo za svoju numizmatičku zbirku odabralo 49 komada toga novca. Od toga je 47 komada dobilo na dar od kr. zemaljske vlade, jer se je konstatovalo, da je mjesto, gdje su se novci našli, javno dobro a zemlja vlasnik, kojega po zakonu ide polovina nadena blaga. Druga polovina nahodaja pripala je po zakonu malodobnomu Peri Radosavljeviću, koji je primjereno oštećen za one komade, što ih je muzej preko polovine pridržao.

Sl. 22. Poklopac bakrena ibriča, u kojem su se u St. Slankamenu našli zlatni novci. Oko 2/3 n. v.

Škrabica, u kojoj su se novci staroslankamačkoga nahodaju našli, bakreni je 73 mm visok i dole oko 62 mm širok poklopac od ibriča, koja se vrst posude još i danas po Bosni i drugdje na istoku za kuhanje crne kave rabi. Taj poklopac ima oblik polukruglje, na koju je gore prikeljen malen probušen čunjast nastavak, u koji je utaknuto pomicno bikonično masivno dugme. Na jednoj je strani sa dvije zakovice na tijelu poklopca pričvršćena limena pločica, od koje je odlomljen komad, koji je poklopac s ibrikom spajao. Lijevo do te pločice nalazi se 23 mm visok i 9 mm širok otvor, koji je iznutra bio tanjom pločicom od bakrena lima zatvoren.

Skupina staroslankamačkih zlatnih novaca sastojala je od 90 jednostrukih i 4 dvostruka dukata. Ako i ne pruža nikakovih rijedih komada, to je ipak zanimiva po tome, kako je sastavljena, te što utvrđuje, da je u prvoj polovini XVIII. vijeka u Srijemu bio holandezki dukat u veoma obilnoj mjeri u prometu. 75 komada tih novaca, dakle od priliike četiri petine svih komada, bili su naime novci raznih holandezkih država, II komada je bilo ugarskih i erdeljskih dukata, 4 od raznih austrijskih zemalja (od njih 3 carska dukata), uz koje su bila

još samo 2 mletačka cekina i po jedan poljski i ruski zlatan novac. Da su holandezki dukati u Slavoniji i Srijemu još i u drugoj polovini XVIII. vijeka bili u prometu, potvrđuje c. kr. donjoaustrijski državni savjetnik Friedrich Wilhelm von Taube¹, koji je g. 1776. i 1777. tim krajevima putovao i o njima pisao. U to doba bili su po njemu u Slavoniji osim austrijskih novaca u prometu holandezki dukati i novac njemačke konvencije. Od zlatnih novaca, koji su kolali, vrijedio je suverendor 12 for. 40 nč., komad od pol suverendora 6 for. 20 nč., kremnički dukat 4 for. 18 nč., carski dukat 4 for. 16 nč. a holandezki dukat 4 for. 14 nč.

Neki od staroslankamenačkih novaca vanredno su dugo bili u prometu. Navlastito to vrijedi za kremnički dukat ugarskoga kralja Vladislava II. od g. 1507., koji je kolao barem 231 godinu. Iz XVII. stoljeća ima komada od g. 1610., 1615., 1616 i dalje, svega 15 komada. Ostalih je 78 komada iz XVIII. stoljeća a najmladi su od g. 1738. Te ili slijedeće godine novci su i zakopani, i to po svoj prilici u sobi neke kućice, koja je negda stojala ondje, gdje je sada Jovanovićeva, a koja je dalje od nje na ulicu izilazila. Kod pretraživanja mjesta, gdje su se novci našli, našao se je naime temelj nekoga zida, koji se proteže prema Jovanovićevu kućištu. Nije se teško domisliti povodu, zašto se je vlasnik tih dukata, koji su po vrijednosti onoga doba reprezentirali vrijednosti od kakovih 417 for., riješio, da to svoje za ono doba dosta znatno blago zakopa i tako osigura. God. 1737.—1739. vodio se austrijsko-turski rat, koji je svršio time, da je Austrija Turskoj povratila Srbiju, Bosnu i Malu Vlašku, koje su zemlje Austriji požarevačkim mirom (1718.) pripale bile. Ratovalo se i oko Beograda, a Srijemom su osim redovite vojske prolazile i čete, sastavljenе od pribjeglica iz Srbije i dobrovoljaca. Bile su dakle u Srijemu tako nesigurne prilike, da je svaki, koji je što imao, mogao biti u strahu, da mu se ne otme, pa je stoga bilo veoma probitacno gotov novac tako sklonuti, da ga koji nepozvani ne nađe. Ali ni sâm vlasnik nije više došao u priliku, da se svojim novcem okoristi, jer s nepoznata razloga — možda je postradao u ratu — nije više dospio, da ga opet iskopa.

Staroslankamenački skup sastojao je od slijedećih zlatnih novaca:

1. Mleci. Alvise II. Mocenigo (1700—1709). Kovničar Hans Caspar Khendlmayr (1657—1665).

Zecchino. ALOY * MOCENI. | DVX | S.M. VENET* Blagoslivajući sv. Marko na d., a pred njim klečeći dužda s dugim krstom u ruci.

SIT. T.XPE.DAT.Q.TV | REGIS.ISTE. DVCA Blagoslivljući Isukrst okružen sa 16 zvijezda u šljato završujućem ovalu od tačaka. 22 mm, 35 gr. 1 kom.

2. — Giovanni II. Corner (1709—1722). Dukat od g. 1734. Kovnica Hall.

Zecchino sa IOAN* CORNEL. | DVX | S.M. VENET. 21 mm, 3:48 gr. 1 kom.

3. Štajerska. Leopold I. (1657—1705). Dukat od g. 1660 Kovnica Grada c. CAROL.VI.D.G.R.I.S.A. | GE.HI.HV. BO.REX Ovjenčano poprsje na d.

ARCHID. AUST. DUX. | BU.COM. TYROL. 1734 Okrunjen dvoglavi orao sa okruženim štitom na prsima, u kojem je tirolski orao. 21 mm, 3:5 gr. 1 kom.

¹ Fr. W. Taube Histor. und geograph Beschreibung des Königreiches Slavonien und des Herzogthumes Syrmien. II. Leipzig 1777 str. 34—36.

5. Olomuc. Nadbiskup Wolfgang grof Schrattenbach (1711–1738).

Dukat od g. 1726. Kovnica Kroměříž.

WOLF · D : G : S : R : E : CARD D : SCHRATTEMBACH E : O : Poprsje na d.
DVX S : R : I : PS · REG · | CAP · BO · COM · 1726 Pod kardinalskim šeširom grb nad biskupije, a na malom štitu po srijedi nadbiskupov. 22 mm, 3·49 gr. i kom.

6. Šlezka. Leopold I. (1656–1705).

Dukat od g. 1682. Kovnica Vratislava Kovničar Salamon Hammerschmied (SHS).

◆LEOPOLDUS ♦ DG ♦ R+I+S A+G+H+ B+REX Ovjenčano poprsje na d.

ARCHID †A+ | D+BVR +E+SI+ 16 - 82+ Okrunjen dvoglavi orao s grbom na prsima. Dole (SHS). 22 mm, 3·45 gr. i kom.

7 Ugarska. Vladislav II. (1490–1516).

Dukat od g. 1507. Kovnica Kremnica. Kovničar Ivan Thurzó (1499–1516).

* WLADISLAI * D | * G * VNGARI * Okrunjena majka božja, sa djetetom na d. ruci, sjedi na prijestolju. Dole poljski orao.

S * LADISLAWS | * REX * 1507; u polju K–H Okrunjen sv. Ladislav sa helebardom i državnom jabukom. 21 mm, 3·55 gr. i kom.

8. – Matija II. (1608–1619).

Dukat od g. 1616. Kovnica Kremnica.

MATT · D · G · R · I · S · | · A · GE · HV · B · REX Okrunjen kralj sa žezlom i jabukom stoji na d. U polju K B

· AR · AV · DV · BV · MA | MO · CO · TY · 1616 Okrunjena majka božja na prijestolju sa žezlom u d. a djetetom na l ruci. Dole okrunjen štit sa madžarskim grbom. 22 mm, 3·43 gr. i kom.

9. – Leopold I. (1656–1705).

Dukat od g. 1693. Kovnica Kremnica.

Isti likovi kao br. 8, sa napisima LEOPOLD · D · G · | R · I · S · A · G · H · B · REX · U polju K–H i

AR · AV · DV · BV · M · | MO · CO · TY · 1693 · 21 mm, 3·5 gr. i kom.

10. – – Kremnički dukat od g. 1694 sa napisima ·LEOPOLD : D : G : R : | I : S : A : G · H · B · REX · i

· AR : AV : DV : BV : M · | · MO : CO : TY · 1694 : 22 mm, 3·52 gr. i kom.

11. – – Drugi primjerak kremničkoga dukata od g. 1694 sa napisima ·LEOPOLD : D : G : R : | I : S : A : G : H : B : REX : i

· AR : AV : DV : BV · M · | · MO : CO : TY · 1694 : 23 mm, 3·52 gr. i kom.

12. – – Kremnički dukat od g. 1703. sa napisima LEOPOLD · D · G · R · | I | · S · A · G · H · B · REX · i

· AR · AV · DV · BV · M · | MO · CO · TY · 1703 · 23 mm, 3·51 gr. i kom.

13. – Karlo VI. (1711–1740). Kremnički dukat od g. 1732. s napisima CAROL : VI · D : G : R : I : | S : A : GE : HI : H : B : REX · te K–B i

PATRONA · REGNI | HUNGARIAE · 1732 23 mm, 3·52 gr. i kom.

14. – – Kremnički dukat od g. 1738 sa CAROL · 23 mm, 3·52 gr. i kom.

15. – Nagybanyski dukat od g. 1727. s napisima CAROL · VI · D · G · R · I · | S A · GE · HI · HU · B · REX te N · – B · i

S · IMMAC · V · MAR · MAT · | DEI · HUN · GAR · PAT · 1727 · 22–23 mm, 3·5 gr. i kom.

16. Erdelj. Karlo VI. (1711–1740).

Dukat od g. 1718. CAROL · VI · D : G : ROM · IMP · S : A · GER · HI : H : B : REX · Ovjenčano poprsje na d.

ARCH · D : AVST · D : BVR · PRINC · TRANSSYLV · 1718 Okrunjen dvoglavi orao sa erdeljskim grbom na prsima. 21 mm, 3·5 gr. i kom.

17. – – Dukat od g. 1730. sa napisima CAR · VI · DG · R · I · S · A · | G · H · H · B · REX · i
ARCHI · D AV · D · BVR · PRINC · TRAN · SYL · 1730 22 mm, 3·51 gr. i kom.

18. Geldern. Dukat od g. 1643.
CONCORDIA RE | S · | PARVA · CRES · GEL U polju 16–43 Oklopnik sa mačem i svežnjem strjelicom stoji na d.

U okviru u pet redaka napis MO · ORD | PROVIN | FOEDER | BELG · AD | LEG · IMP 23 mm, 3·45 gr. i kom.

19. – Dukat od g. 1648. sa napisima CONCORDIA · RE | S P | ARVA CRES · GEL · te 16–48 i

MO · ORD | PROVIN | FOEDER | BELG · AD | LEG · IMP 23 mm, 3·47 gr. i kom.

20. – Dukat od g. 1655. sa napisima CONCORDIA · RE | S P | PARV · CRES GEL · te 16–55 i

MO · ORD | PROVIN | FOEDER | BELG · AD | LEG · IMP 23 mm, 3·45 gr. i kom.

21. – Dukat od g. 1738. sa napisima CONC · RES · PAR · | CRESC · D : G · & · C · Z · te 17–38 i

MO · ORD | PROVIN | FOEDER | BELG · AD | LEG · IMP 23 mm, 3·5 gr. i kom.

- 22. Holland.** Dupli dukat od g. 1655. sa napisima ✕ CONCORDIA · RE|S·P|ARVÆ · CRES·HOL. te 16—55 i
MO·AVR | PROVIN | CONFOE | BELG · AD | LEG·IMP 30—28 mm, 6·91 gr. 1 kom.
23. — Dukat od g. 1725. sa napisima CONCORDIA·RES | PAR·CRES·HOL te 17—25 i
MO : ORD : | PROVIN·FOEDER | BELG. AD | LEG·IMP. 23 mm, 3·47 gr. 1 kom.
24. — Dukati od g. 1728. sa istim napisima. 23 mm, 3·55, 3·47 gr. 2 kom.
25. — Dukati od g. 1729. sa istim napisima. 23—22 mm, 3·5, 3·43 gr. 2 kom. (t probušen).
26. — Dukati od g. 1730. sa istim napisima. 22 mm, 3·5, 3·45 gr. 3 kom.
27. — Dukati od g. 1732. sa istim napisima. 23—22 mm, 3·52, 3·48 gr. 2 kom.
28. — Dukati od g. 1733. sa istim napisima. 23—22 mm, 3·5, 3·45 gr. 2 kom.
29. — Dukat od g. 1735. sa istim napisima. 22 mm, 3·46 gr. 1 kom.
30. — Dukati od g. 1736. sa istim napisima. 23—22 mm, 3·48, 3·47, 3·45 gr. 3 kom.
31. — Dukati od g. 1737. sa istim napisima. 23—22 mm, 3·58, 3·57 (2), 3·56, 3·55 (3), 3·54, 3·53 (3), 3·52 (2), 3·5 (2), 3·48, 3·45, 3·43 gr. 18 kom.
32. — Dukati od iste godine 1737. sa FOE·DER u 3. retku. 23—21 mm, 3·55, 3·5, 3·48, 3·47, 3·45 gr. 5 kom.
33. — Dukati od g. 1738. sa običnim napisima. 22—21 mm, 3·61, 3·52 (3), 3·5 (3), 3·48, 3·45 gr. 9 kom.
34. Westfriesland. Dukat od g. 1729. sa napisima CONCO : RES PAR | CRES : WESTF. (mrkva), te 17—29 i
MO : ORD | PROVIN | FOEDER | BELG. AD | LEG : IMP. 22 mm, 3·48 gr. 1 kom.
35. — Dukat od iste godine sa MO : ORD | PROVIN | FOEDER : | itd. 24—23 mm, 3·49 gr. 1 kom.
36. — Dukat od g. 1736. sa napisima CONCOR·RES PAR | CRES·WESTF. (mrkva) te 17—36 i
MO : ORD : | PROVIN : | FOE·DER | BELG·AD | LEG·IMP. 22 mm, 3·49 gr. 1 kom.
37. **Utrecht.** Dukat od g. 1615. sa napisima CONCORDIA · RES | P|AR · CRES · TRAI (mali štit) te 16—15 i
MO·ORDI | PROVIN | FOEDER | BELG. AD | LEG·IMP 22 mm, 3·48 gr. 1 kom.
38. — Dukat od g. 1713. sa napisima CONCORDIA RES | PAR|VÆ CRES · TRA . (mali štit) te 17—13, s peterolistom rozetom izmed noguh oklopnika i
MO·ORD | PROVIN | FOEDER | BELG. AD | LEG·IMP. 23—24 mm, 3·48 gr. 1 kom.
39. — Dukat od g. 1715. sa istim napisima. 23 mm, 3·48 gr. 1 kom.
40. — Dukati od g. 1723. sa LEG IMP. 22—20 mm, 3·5, 3·48 gr. 2 kom.
41. — Dukat od g. 1725 sa FOE·DER i LEG IMP. 22 mm, 3·5 gr. 1 kom.
42. — Dukati od g. 1727. bez ijedne tačke u oba napisa. 23 21 mm, 3·52, 3·5 (2) gr. 3 kom.
43. — Dukat od iste g. 1727. sa tačkom jedino u FOE·DER. 23—22 mm, 3·52 gr. 1 kom.
44. — Dukati od g. 1728. sa tačkom jediro u FOE·DER. 23—21 mm, 3·48, 3·45 gr. 2 kom.
45. — Dukati od g. 1729. bez ijedne tačke u napisima. 23—22 mm, 3·48, 3·47 gr. 2 kom.
46. — Dukat od g. 1736. bez tačke u napisu averza i sa MO·ORD | PROVIN | FOEDER · | BELG·AD | LEG IMP. 23 mm, 3·55 gr. 1 kom.
47. Oberyssel. Dukat od g. 1738. sa napisima CONC : RES : PAR | CRESC : TRANSI. te 17—38 i
MO·AVR | PROVIN | CONFOE | BELG · AD | LEC (sic) IMP. 23 mm, 3·5 gr. 1 kom.
48. **Kampen**, grad u Nizozemskoj. Dupli dukat bez g. ✕ DV · R · P · ISRP · (ANRP · VA · HARDINAN · HT · ALISAB Okrunjeno poprsje Ferdinanda na d. i Isabelle na l. a izmed njih slovo ·A·.
- ✕ SVB ✕ VMBRA ✕ HILARVM ✕
TVHARVM ✕ PRO ✕ Jednoglav orao sa osjenkom a na njem velik štit sa španjolskim grbovima. 30 mm, 6·9 gr. 1 kom.
49. — Dupli dukat od g. 1650. FERD·III. D·G·RO | .I. | VNGA·BO·REX., u polju 16—50. Okrunjeni car sa ţezlom i jabukom stoji na d.
U okviru u pet redaka MO NOV | AVREA | CIVITA | IMPERI | CAMPEN' 31 mm. 6·92 gr. 1 kom.
50. — Dupli dukat od g. 1664. sa napisima ·FERD·III·D·G· | RO· | I·VNG·BO·REX.** te 16—64 u polju i
MO NOV | AVREA | CIV·ITA | IMPERI | CAMPEN 30 mm, 6·98 gr. 1 kom.

* U 3. retku je CIV naknadno u kalupu ispravljenio iz pogrešno urezana IMP (početak 4. r.).

** Ferdinand III. je već g. 1657 umro.

51. Poljska. Sigismund III. (1587—1632).

Dukat od g. 1610. Kovnica Danzig.

·SIGIS·3·D : G·REX·POL·M·D·L·R·P

Okrunjeno poprsje na d.

MONE · NO · AVR · CIVI · GEDANENSIS ·

1610 (krilo?). Dva lava drže gradski grb. 23
mm, 3.52 gr. I kom.**52. Ruska. Petar I. Veliki (1682—1725).**

Dukat od g. 1714. ИРЬ ПЕТРЬ | АЛЕКСИ-

ВИЧЬ Ovjenčano poprsje na d.

КСЕ РОСИСКИ САМОДЕРЖЕЦЬ 1714Okrunjen dvoglavi orao sa prsnim štitom, u
kojem je sv. Juraj. 22 mm, 3.59 gr. I kom.

Dr. Jos. Brunšmid.